

Warszawa, dnia 18 lutego 2022 r.

Informacja o wynikach kontroli

na temat: Wykorzystanie środków finansowych uzyskanych z rezerwy celowej budżetu państwa na realizację zadań związanych z zapobieganiem, przeciwdziałaniem i zwalczaniem COVID-19 w Pomorskim Urzędzie Wojewódzkim w Gdańsku

- I. Podstawa prawna**
Czynności kontrolne zostały przeprowadzone na podstawie ustawy z dnia 15 lipca 2011 r. o kontroli w administracji rządowej¹.
- II. Tryb kontroli**
Kontrola została przeprowadzona przez Departament Kontroli i Nadzoru (obecnie Departament Kontroli) Ministerstwa Spraw Wewnętrznych i Administracji w trybie uproszczonym, poza planem kontroli.
- III. Termin kontroli**
Od 25 maja 2020 r. do 25 czerwca 2020 r.
- IV. Zakres kontroli obejmował następujące zagadnienia:**
- 1) Prawdopodobność i celowość rozdysponowania środków finansowych przyznanych z rezerwy celowej budżetu państwa na realizację zadań związanych z przeciwdziałaniem i zwalczaniem COVID-19.
 - 2) Prawdopodobność i celowość wydatkowania środków finansowych uzyskanych z rezerwy celowej budżetu państwa na realizację zadań związanych z przeciwdziałaniem i zwalczaniem COVID-19.
 - 3) Nadzór nad realizacją zadań, o których mowa w pkt 1-2.
- V. Kontrolą objęto okres od dnia przekazania środków finansowych, tj. od 9 marca 2020 r. do dnia rozpoczęcia czynności w kontrolowanej jednostce, tj. do 25 maja 2020 r.**
- VI. Ustalenia kontroli – ocena kontrolowanej działalności**
- Działania Pomorskiego Urzędu Wojewódzkiego w Gdańsku² w zakresie wykorzystania środków finansowych uzyskanych z rezerwy celowej budżetu państwa na realizację zadań związanych z zapobieganiem, przeciwdziałaniem i zwalczaniem COVID-19 ocena się **pozytywnie mimo stwierdzonych nieprawidłowości**.
- Działalność PUW w obszarze związanym z rozdysponowaniem środków finansowych przyznanych z rezerwy celowej budżetu państwa na realizację zadań związanych z przeciwdziałaniem i zwalczaniem

¹ Dz. U. z 2020 r. poz. 224.

² Zwany dalej Urzędem lub PUW.

COVID-19 oceniono **pozytywnie**. Pozytywną ocenę uzasadniają: sformalizowanie zasad dotyczących postępowania i weryfikowania potrzeb w zakresie wysokości środków finansowych z rezerwy celowej budżetu państwa niezbędnych do realizacji zadań związanych z zapobieganiem i zwalczaniem COVID-19, dokonanie analizy w zakresie szacowania i rozdysponowania środków dla jednostek samorządu terytorialnego na potrzeby podmiotów leczniczych województwa pomorskiego i PUW odnośnie środków przyznanych decyzją Nr MF/FS1.4143.3.47.2020.MF.835 z dnia 20 marca 2020 r. Ponadto, za celowe i zasadne uznano przyznanie przez PUW środków finansowych na realizację zadań wynikających z decyzji z dnia 20 marca 2020 r., jednostkom samorządu terytorialnego oraz Wojewódzkiej Stacji Sanitarno-Epidemiologicznej i KW PSP w Gdańsku. Zauważyć należy jednak, że we wnioskach SANEPIDU i KW PSP w Gdańsku o wydanie decyzji budżetowych nie wskazano, na jakie zakupy/usługi zostaną przeznaczone uzyskane środki. Ponadto, w Urzędzie nie udokumentowano faktu dokonania analizy potrzeb dla ww. jednostek w zakresie wysokości środków finansowych z rezerwy celowej budżetu państwa oraz czynności związanych z oszacowaniem kosztów/potrzeb przyznanych PUW decyzją z 31 marca 2020 r. niezbędnych do realizacji zadań związanych z zapobieganiem, przeciwdziałaniem i zwalczaniem COVID-19, a także nie wskazano we wniosku o wydanie ww. decyzji wyczerpującego uzasadnienia faktycznego wskazującego na jakie zakupy/usługi przeznaczone zostaną te środki finansowe. Nie można zatem potwierdzić czy faktycznie środki finansowe w przyznanej wysokości będą niezbędne do realizowania przez PUW zadań związanych z COVID-19. Biorąc jednak pod uwagę dynamikę sytuacji w związku z wprowadzonym stanem epidemii, a także fakt, że proces wydatkowania środków nie został jeszcze zakończony i krótki okres jaki minął od czasu przyznania PUW rezerwy z budżetu państwa, ww. odstępstwa oceniono jedynie jako uchybienie. Należy podkreślić, że wszelkie działania związane z szacowaniem i weryfikacją wniosków były przeprowadzone w stanie epidemii i wymagały szybkiego reagowania na zgłaszane zapotrzebowania finansowe, jak i rozdysponowanie przyznanych środków. Niemniej jednak, dokonane w toku czynności kontrolnych ustalenia wskazują na potrzebę usprawnienia działań związanych z szacowaniem potrzeb dysponentów III stopnia niezbędnych do realizowania zadań związanych z COVID-19.

Obszar związany z wydatkowaniem przez PUW środków finansowych przyznanych z rezerwy celowej budżetu państwa na realizację zadań związanych z przeciwdziałaniem i zwalczaniem COVID-19 oceniono **pozytywnie mimo stwierdzonej nieprawidłowości**. Pozytywną ocenę uzasadniają:

- prawidłowe wydatkowanie środków w wysokości 492 039,63 zł, tj. 10,40% z przyznanej decyzjami MF kwoty w wysokości 4 728 436,00 zł;
- podejmowanie działań i ponoszenie wydatków zgodnie z decyzjami w sprawie zmian w budżecie państwa na rok 2020;
- regulowanie wydatków w wysokości i terminach wynikających z wcześniej zaciągniętych zobowiązań;
- rzetelne sporządzenie informacji o wykorzystaniu przez PUW środków z rezerwy celowej.

Na sformułowanie powyższej oceny wpływ miało niedostosowanie Polityki rachunkowości do wymogów określonych w art. 10 ust. 1 pkt 3c oraz w art. 10 ust. 1 pkt 4 ustawy z dnia 29 września 1994 r. o rachunkowości³. Ponadto, w Urzędzie zapewniono stały nadzór nad realizacją zadań związanych z przeciwdziałaniem i zwalczaniem COVID-19 oraz wprowadzono narzędzia nadzorcze w zakresie prawidłowości wykonywania zadań przez PUW związanych z wydatkowaniem środków finansowych uzyskanych na realizację zadań mających na celu zapobieganie, przeciwdziałanie i zwalczanie COVID-19.

³ t.j. Dz. U. z 2019 r., poz. 351 z późn. zm.

Natomiast w ww. obszarze w zakresie związanym z wydatkowaniem środków finansowych przyznanych z rezerwy celowej budżetu państwa na realizację zadań związanych z przeciwdziałaniem i zwalczaniem COVID-19 przez dysponentów III stopnia za nieprawidłowe uznano nierzetelne sporządzenie *Sprawozdań*, korekty do *Sprawozdania* z dnia 31 maja 2020 r., jak i *Informacji* z dnia 25 maja 2020 r. w zakresie kwot dotyczących przekazania, jak i wydatkowania środków przez jednostki samorządu terytorialnego i KW PSP.

Działania PUW w zakresie nadzoru nad wydatkowaniem środków finansowych z rezerwy celowej budżetu państwa na realizację zadań związanych z przeciwdziałaniem i zwalczaniem COVID-19 przez dysponentów III stopnia ocenia się negatywnie. Na powyższą ocenę wpływ miał brak wiedzy Wojewody Pomorskiego odnośnie rzeczywistej wysokości środków wydatkowanych przez dysponenta III stopnia – jednostki samorządu terytorialnego województwa pomorskiego na realizację zadań związanych z przeciwdziałaniem i zwalczaniem COVID-19, a tym samym brak wystarczającego nadzoru nad wydatkowaniem tych środków, skutkujący przedstawieniem Ministrowi Spraw Wewnętrznych i Administracji nierzetelnej informacji co do rzeczywistych kwot wydatkowania środków finansowych przyznanych z rezerwy budżetu państwa na realizację zadań związanych z przeciwdziałaniem i zwalczaniem COVID-19.

Wykazano także nieprawidłowe wykonywanie przez dyrektora Wydziału Finansów i Budżetu PUW obowiązków w zakresie kontroli zarządczej określonych w art. 68 ust. 2 pkt 2-3 i 6 ustawy z dnia 27 sierpnia 2009 r. *o finansach publicznych*⁴, co skutkowało brakiem wiedzy Wojewody Pomorskiego na temat istotnych zagadnień dotyczących realizowanych przez Wydział Finansów i Budżetu zadań z związanych z przeciwdziałaniem i zwalczaniem COVID-19.

VII. Wnioski i zalecenia pokontrolne

W celu usprawnienia funkcjonowania kontrolowanej jednostki sformułowano następujące zalecenia i wnioski:

1. Ujednoczenie i dostosowanie *Polityki rachunkowości* PUW do zasad wynikających z ustawy *o rachunkowości*.
2. Opracowanie i wdrożenie zasad/wytycznych dotyczących sposobu przekazywania informacji o wydatkowaniu środków finansowych przez dysponentów III stopnia.
3. W przypadku kolejnych wniosków PUW o wydanie decyzji budżetowej - na realizację zadań związanych z zapobieganiem, przeciwdziałaniem i zwalczaniem COVID-19 - dokonywanie analizy w zakresie oszacowania kosztów/potrzeb oraz wskazywanie wyczerpującego uzasadnienia faktycznego wskazującego na jakie konkretnie zakupy/usługi zostaną przeznaczone uzyskane środki.
4. W przypadku kolejnych wniosków pozostałych dysponentów III stopnia o wydanie decyzji budżetowej - na realizację zadań związanych z zapobieganiem, przeciwdziałaniem i zwalczaniem COVID-19 - dokumentowanie czynności związanych z dokonaną analizą w zakresie potrzeb wskazanych przez te jednostki.
5. Sporządzanie *Sprawozdań* w sposób, który zapewni przedstawianie Ministrowi Spraw Wewnętrznych i Administracji rzetelnych informacji o wydatkowaniu środków pochodzących z rezerwy celowej budżetu państwa z przeznaczeniem *na przeciwdziałanie i usuwanie skutków*

⁴ t.j. Dz. U. z 2019 r., poz. 869 z późn. zm.

klęsk żywiołowych, w tym 40 mln zł na dofinansowanie zakupu pojazdów ratowniczo-gaśniczych dla jednostek ochotniczych straży pożarnych (cz. 83, poz. 4), na realizację zadań związanych z przeciwdziałaniem i zwalczaniem COVID-19.

6. Gromadzenie dokumentów księgowych potwierdzających faktyczne wydatkowanie środków przez dysponentów III stopnia - jednostki samorządu terytorialnego, Wojewódzką Stację Sanitarno-Epidemiologiczną oraz KW PSP.
7. Usprawnienie funkcjonowania systemu kontroli zarządczej poprzez zapewnienie nadzoru nad należytym wykonaniem obowiązków przez dyrektora Wydziału Finansów i Budżetu PUW wynikających z kontroli zarządczej określonych w art. 68 ust. 2 pkt 2-3 i 6 ustawy *o finansach publicznych*.
8. Wzmocnienie w PUW działań nadzorczych w zakresie szacowania potrzeb dla dysponentów III stopnia niezbędnych do realizowania zadań związanych z COVID-19.